

Informatīvais ziņojums

“Par 2017.gada 7.aprīļa Euro grupas un neformālajā 2017.gada 7.-8.aprīļa Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes sanāksmē izskatāmajiem jautājumiem”

No š.g. 7. līdz 8.aprīlim Valetā, Maltā notiks Euro grupas un neformālā Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes (ECOFIN) sanāksme.

Euro grupas laikā plānots pārrunāt aktuālākos ekonomikas un finanšu jautājumus, notiks tematiskās diskusijas par sekojošiem jautājumiem: izaugsme un nodarbinātība investīciju veicināšanas un vienotu principu izstrādes kontekstā, Banku savienības euro zonas aspekti, esošā situācija Grieķijā, kā arī tiks sniegta informācija par Rumānijas pēc-programmas uzraudzības otro pārskatu. Noslēgumā plānots pārrunāt gatavošanos starptautiskajām sanāksmēm, vērtējot euro maiņas kursa attīstību.

Izvērstāka informācija par Euro grupas laikā plānotajām viedokļu apmaiņām par sekojošiem jautājumiem:

Tematiskā diskusija par izaugsmi un nodarbinātību investīciju kontekstā (kopīgie principi)

Sanāksmes laikā plānota viedokļu apmaiņa par investīcijām – to veicināšanu un vienotu principu izstrādi. Tiek iezīmēti trīs pamata aspekti: 1) reformām jāveicina resursu pārdale, jo īpaši uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, valsts pārvaldes kvalitātes veicināšanai, atsevišķu nozaru specifisko regulējumu trūkumu novēršanai un darba tirgus darbības sekmēšanai; 2) augstas kvalitātes valsts ieguldījumu veicināšana un 3) tirgū balstītu uzņēmējdarbības finansēšanas avotu attīstība (sekmēt alternatīvo kanālu attīstību un izmantošanu, piemēram, riska fondu (*venture funds*); kopfinansējumu (*crowdfunding*) un parādu emisiju (*issuance of debt*) u.c.).

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Deklasificēts saskaņā ar FM 30.10.2020. vēstulē Nr. 13.7-13/12/5730 (reģ. Nr. SAN-222) minēto

DEKL_FMzino_040417.doc; Par 2017.gada 7.aprīļa Euro grupas un neformālajā 2017.gada 7.-8.aprīļa Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes sanāksmē izskatāmajiem jautājumiem

Banku savienība – euro zonas aspekti

Sanāksmes laikā plānots uzklaut Eiropas Centrālās Bankas uzraudzības padomes priekšsēdētāja ziņojumu un Vienotās neregulējuma valdes prezentāciju, informējot par aktualitātēm.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Grieķija – esošā situācija

Sanāksmes laikā tiek plānots apspriest Trešās ekonomikas stabilizācijas programmas Grieķijai (turpmāk - programma) pašreizējo situāciju attiecībā uz otro pārskata misiju un vai ir panākta eksperta līmeņa vienošanās.

Š.g. 20.marta Euro grupas sanāksmē ES institūcijas¹, Starptautiskais Valūtas fonds un Grieķijas finanšu ministrs Euclid Tsakalotos informēja Euro grupu par norisēm saistībā ar otro pārskata misiju. Grieķija un ES institūcijas turpina īstenot centienus, lai drīzumā noslēgtu eksperta līmeņa vienošanos, pamatojoties uz š.g. februārī panākto kopīgo izpratni par turpmāko pasākumu īstenošanu starp Grieķijas valdību un ES institūcijām. Pēc Euro grupas sanāksmes Briselē norisinājās intensīvas sarunas, īpašu uzmanību pievēršot galvenajiem vēl neatrisinātajiem jautājumiem (izaugsmi veicinoša Grieķijas publisko finanšu līdzsvarošana vidējā termiņā (2018.gadā un pēc tam) un darba tirgus reforma). Pēc pieejamās informācijas misija varētu atgriezties Atēnās un pēc tam, kad tiks panākta vienošanās ekspertu līmenī, norisināsies diskusija Euro grupā ar mērķi vienoties un pieņemt lēmumu par programmas pārskata pabeigšanu.

Pēc pieejamās informācijas Grieķija ir panākusi vienošanās par galvenajiem darba tirgus reformas aspektiem, pensiju jautājumu, izdevumu samazināšanu un enerģijas tirgus reformas jautājumiem. Pastāv iespēja, ka eksperta līmeņa vienošanos izdosies panākt līdz š.g. aprīļa Euro grupas sanāksmei.

Ekspertu līmenī panāktā vienošanās ir nepieciešamais priekšnoteikums tam, lai Euro grupa varētu pieņemt lēmumu, ka programmas pārskats ir sekmīgi pabeigts un līdz ar to Grieķija saņemtu nākamo programmā paredzēto maksājumu.

Atgādinām, ka kritiskais brīdis Grieķijai, lai panāktu vienošanos starp visām iesaistītajām pusēm, ir maksājuma termiņš kreditoriem š.g. jūlijā aptuveni 7 miljrd. euro apmērā.

Programma ilgs līdz 2018.gada 20.augustam un kopumā Grieķija programmas ietvaros ir saņēmusi 31,7 mljrd. euro no pieejamiem 86 mljrd. euro.

---

¹ Eiropas Komisija, Eiropas Centrālā banka un Eiropas Stabilizācijas mehānisms

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Latvijas nostāja² ir, ka netiek atbalstīti nekādi parāda restrukturizēšanas risinājumi (ne parāda norakstīšana, ne iespējamā budžeta primārās bilances mērķu pārskatīšana, kas, iespējams, var ietekmēt Grieķijas valsts parādu un tā restrukturizācijas pasākumu apjomu), kas radītu nepieciešamību Latvijai rezervēt no valsts budžeta jaunus finanšu līdzekļus iemaksai Eiropas Stabilitātes mehānismā.

Kipra – pēc-programmas uzraudzība – otrais pārskats

Sanāksmes laikā Euro grupa tiks iepazīstināta ar 2.pēc-programmas uzraudzības misijas galvenajiem novērojumiem un plānota viedokļu apmaiņa par Kipras tautsaimniecības attīstību pēc makroekonomiskās korekcijas programmas noslēgšanas.

2016.gada martā Kipra veiksmīgi noslēdza starptautisko makroekonomiskās korekcijas programmu. Pēc programmas noslēgšanas Kipra ir pakļauta pēc-programmas uzraudzībai, kura ilgs līdz brīdim, kad tiks atmaksāti 75% no izsniegtā aizdevumu apjoma. Tādējādi pēc-programmas uzraudzības kontekstā no š.g. 27. līdz 31.martam norisinājās kārtējā pēc-programmas uzraudzības misija. Nākamā misija plānota 2017.gada rudenī.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Gatavošanās starptautiskajām sanāksmēm, vērtējot euro maiņas kursa attīstību

---

Plānots vērtēt euro maiņas kursa attīstību, gatavojoties starptautiskajām sanāksmēm.

Pēdējo 6 mēnešu laikā euro efektīvā nomināla ziņā ir krities par 2%. Euro vērtības krišanās ir bijusi relatīvi plaša, galvenokārt, tā kritusies attiecībā pret euro zonas galveno tirdzniecības partneru valūtām, tajā skaitā, ASV dolāru, Ķīnas jēnu, Krievijas rubli un Šveices franku. Pret Japānas jēnu un Turcijas liru euro vērtība ir pieaugusi.

---

² Spēkā ir 2015.gada 17.augusta Ministru kabineta sēdē apstiprinātā nacionālā pozīcija Nr.1 "Par nepieciešamajiem pasākumiem, kas jāveic Grieķijai, lai stabilizētu situāciju, un nepieciešamajiem lēmumiem Grieķijas makroekonomiskās korekcijas programmas noslēgšanai".

Pret Lielbritānijas mārciņu *euro* vērtība saglabājusies kopumā nemainīga, neskatoties uz neskaidrībām saistībā ar Lielbritānijas izstāšanās procesu. Lielbritānijas ekonomika pēc 2016.gada referenduma izstāties no Eiropas Savienības (ES) kopumā ir noturīga ar līdzīgiem izaugsmes rādītājiem kā 2 gadus iepriekš.

Raugoties uz situāciju konkrētās valstīs, nominālais efektīvais maiņas kurss Baltijas valstīs un Somijā ir ievērojami krities, salīdzinot ar pārējām *euro* zonas valstīm, ņemot vērā šo valstu tirdzniecības attiecības ar Krieviju. Savukārt, Grieķijā *euro* vērtība ir nedaudz pieaugusi, kas ir saistīts ar Turcijas ietekmi.

Kopumā *Euro* vērtība ir kritusies pret strauji augošo ekonomiku – sevišķi naftas un patēriņa preču ražotājvalstu – valūtām, ko ir veicinājis patēriņa preču cenu kāpums.

Latvijas nostāja Euro grupā

Latvija pieņem zināšanai pausto informāciju.

Informācija par neformālās ECOFIN sanāksmes plānotajiem jautājumiem.

Neformālo ECOFIN sanākumi plānots strukturēt šādi: pirmo dienu iesākot ar darba pusdienām, pārrunājot Eiropas un monetārās savienības nākotni, turpinot ar pirmo sesiju, diskutējot par ienākumus nenesošiem kredītiem. Savukārt otro dienu turpinot ar otro un trešo darba sesiju, diskutējot par privāto ieguldījumu nodrošināšanu Ziemeļāfrikā un plašākā Āfrikas reģionā un par nodokļu aktuālajiem jautājumiem.

Darba pusdienas

Ekonomikas un monetārās savienības (EMU) nākotne - diskusija

Darba pusdienu laikā tiek plānotas diskusijas, kurā dalībvalstu ministri tiks aicināti apmainīties viedokļiem par EMU nākotni, balstoties uz 2017.gada 1.martā publicēto Eiropas Komisijas Balto grāmatu par Eiropas nākotni plašākā kontekstā.

Tās mērķis ir uzklaut dalībvalstu redzējumu par EMU padziļināšanu ar skatu uz maija beigās gaidāmo Eiropas Komisijas pārdomu papīru par EMU padziļināšanu. 2017.gada 1.martā Eiropas Komisija nāca klajā ar Balto grāmatu par Eiropas nākotni, kurā piedāvā piecus ES turpmākās attīstības scenārijus. Attiecībā uz EMU tie paredz pakāpenisku progresu kā tas ir šobrīd (1. scenārijs - *Turpināt (kā līdz*

DEKL_FMzino_040417.doc; Par 2017.gada 7.aprīļa Euro grupas un neformālajā 2017.gada 7.-8.aprīļa Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes sanāksmē izskatāmajiem jautājumiem

šim)), ierobežotas izmaiņas (2. scenārijs - *Tikai un vienīgi ES Vienotais tirgus*), ciešāku sadarbību (3. scenārijs - *Tie, kuri vēlas vairāk, dara vairāk*), EMU konsolidēšanu (4. scenārijs - *Darīt mazāk, bet efektīvāk*) un virzību uz patiesu EMU (5. scenārijs - *Darīt daudz vairāk kopā*).

Latvijas nostāja neformālajā ECOFIN padomē³

Viens no būtiskiem kritērijiem turpmākā ES darbības modeļa izvēlē ir tā spēja nodrošināt kopēji nosprausto mērķu sasniegšanu. Jaunas iniciatīvas sadarbībai un integrācijai ir jāvērtē no skatupunkta, cik tās efektīvi ir ieviešamas un vai tās veicinās *euro* zonas konkurētspēju ilgtermiņā.

Latvijas interesēs ir vienota un stabila ES un *euro* zona. Latvija uzskata, ka ir svarīgi saglabāt līdzšinējā ES integrācijā sasniegto un panākt visplašāko iespējamo dalībvalstu atbalstu un vienotību ES projekta tālākai attīstībai. Svarīgi, lai virzība uz priekšu notiktu Līgumu ietvaros un izmantojot Līgumu mehānismus. Galvenais, lai šis process būtu atvērts visām dalībvalstīm un balstīts Līgumos. Latvija rūpīgi vērtēs visus priekšlikumus.

Latvijai ir svarīgi, lai EMU padziļināšanas rezultātā tiktu vairotā tās stabilitāte, un veicināta sociāli ekonomisko atšķirību izlīdzināšanās (konverģence) starp ES dalībvalstīm un reģioniem. ES un tās dalībvalstīm ir jāveicina sociālekonomiskās situācijas uzlabošanās, tajā skaitā vēršoties pret izvairīšanos no nodokļiem, gādājot par līdzsvarotākām nodokļu sistēmām, kā arī mazinot sociālekonomisko nevienlīdzību un atstumtību ES.

Pirmā darba sesija

Ienākumus nenesošie kredīti (*Non-performing loans (NPL)*⁴) – viedokļu apmaiņa

Ministri un centrālo banku vadītāji tiks aicināti apmainīties ar viedokļiem par ienākumus nenesošo kredītu situāciju Eiropas bankās. Ienākumus nenesošo kredītu augstais īpatsvars vairākās dalībvalstīs norāda uz risinājumu nepieciešamību. Prezidentūras diskusiju materiālā ir ietverti jautājumi par ienākumus nenesošo kredītu dzēšanas un maksātspējas režīma sasaisti, aktīvu realizācijas iespējām otrreizējā tirgū, strukturālām reformām banku sektorā un iespējamām regulējuma

³ Spēkā ir nacionālā pozīcija Nr. 3 "Par Ekonomiskās un monetārās savienības pilnveidi", kas apstiprināta 2015.gada 8.decembra Ministru kabineta sēdē un 2015.gada 16.decembra Saeimas Eiropas lietu komisijas sēdē un Latvijas nacionālā pozīcija Nr. 1 "Par 2017.gada 9.marta Eiropadomē un 10. marta ES 27 valstu un valdību vadītāju neformālajā sanāksmē izskatāmajiem jautājumiem", kas apstiprināta 2017.gada 7.marta Ministru kabineta sēdē un 2017.gada 8.marta Saeimas Eiropas lietu komisijas sēdē

⁴ Ienākumus nenesošie kredīti plašākā skaidrojumā ir 90 dienas kavētie aizdevumi vai aizdevumi, kuru kredītsaistību izpilde ir maz iespējama bez nodrošinājuma realizācijas.

izmaiņām. Jautājuma izskatīšanā piedalīsies arī Ienākumus nenesošo kredītu darba grupas vadītājs *Corso Bavagnoli*.

Ienākumus nenesošo kredītu darba grupa turpina izstrādāt ziņojumu ar politikas priekšlikumiem, un galvenie virzieni ir atspoguļoti diskusiju dokumentā.

Latvijas viedoklis neformālajā ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai dalībvalstu diskusiju.

Latvija uzskata par nozīmīgu darbu pie ienākumus nenesošo kredītu jautājuma risināšanas, jo vairākās ES dalībvalstīs ienākumus nenesošo kredītu līmenis ir ļoti augsts un tas rada finanšu stabilitātes riskus ES.

Latvija atbalsta turpmāko darbu pie ES maksātnespējas regulējuma harmonizācijas, kas sekmētu Kapitāla tirgu savienības mērķus un sniegtu skaidrību ārvalstu investoriem. Latvija var dalīties ar savu pieredzi ienākumus nenesošo kredītu problēmas risināšanā finanšu krīzes laikā.

Uzskatām, ka meklējot ienākumus nenesošo kredītu problēmu risinājumus, īpaša uzmanība jāpievērš ne tikai šobrīd šo kredītu līmeņu samazināšanas iespējām, bet jāanalizē arī problēmu cēloņi un jālemj par iespējamiem preventīviem pasākumiem, lai novērstu šīs situācijas atkārtosanos nākotnē.

Otrā darba sesija

Privāto ieguldījumu nodrošināšana Ziemeļāfrikā un plašākā Āfrikas reģionā (*compact with Africa*) – kāda ir ES institūciju loma - diskusija

Ministri tiks aicināti apspriest veidus, kā veicināt turpmāku privāto ieguldījumu nodrošināšanu Ziemeļāfrikā un plašākā Āfrikas reģionā. Diskusijas pamatā būs *Bruegel* papīrs, kas piedāvā politikas virzienus Ziemeļāfrikas attīstībai, t.sk. politiskās stabilitātes un nacionālās drošības nodrošināšana, uzlabota pieeja tirgiem, institūciju stiprināšana, izglītības reformas un jauniešu bezdarba samazināšana, kā arī migrācijas jautājumu risināšana.

Viena no Vācijas G20 prezidentūras prioritātēm ir veicināt investīcijas Āfrikā, jo īpaši infrastruktūras uzlabošanai. Šīs prioritātes īstenošanai ir izstrādāta G20 iniciatīva "*Compact with Africa*", kas paredz veicināt privātos ieguldījumus un infrastruktūras attīstību Āfrikā. Iniciatīvas mērķis ir palīdzēt Āfrikas valstīm izmantot savu potenciālu noturīgai un iekļaujošai ekonomiskajai izaugsmei.

Latvijas viedoklis neformālajā ECOFIN padomē

Latvija pieņem zināšanai dalībvalstu diskusiju.

Trešā darba sesija

Nodokļu noteiktība mainīgajā vidē – viedokļu apmaiņa

Diskusijas mērķis ir veicināt debates par to, kas ir nodokļu noteiktība, par nodokļu nenoteiktības cēloņiem, riskiem, sekām un iespējam izvairīties no tās, kā arī ar to saistīto nodokļu maksātāju vai valsts aizsardzību un risinājumiem, kā uzlabot nodokļu noteiktības aspektu, lai uzlabotu kopējo ES ekonomisko darbības vidi strauji mainīgajā pasaules attīstībā un nodrošināt no vienas puses pareizo līdzsvaru starp nodokļu pretizvairīšanās pasākumiem un paļaušanos, un nodokļu noteiktību no otras puses.

Nodokļu noteiktības kontekstā Maltes Prezidentūra uzsver, ka darbs Padomē tiek turpināts pie nodokļu pretizvairīšanās pasākumiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa un strīdus risināšanas normu iedzīvināšanas likumdošanā.

Kā viens no nodokļu noteiktības aspektiem ir paļāvība, ka likumdevējs ir stingri ievērojis un izvērtējis visas prasības un sasniedzamos mērķus pirms vienoties par izmaiņām un jaunām iniciatīvām nodokļu regulējumā. Jāatzīst, ka pēdējā laikā nodokļu likumdošanas izmaiņu un priekšlikumu izstrādes temps ir straujš. Tas attiecas gan uz ATAD Direktīvas priekšlikumiem, gan pašreiz izskatāmajiem un darba kārtībā esošiem priekšlikumiem Padomes direktīvai par nodokļu dubultās uzlikšanas strīdu izšķiršanas mehānismiem ES, kuru mērķis ir mazināt dubulto aplikšanu ar nodokļiem ES, uzlabojot mehānismu, kādā dalībvalstis atrisina strīdu par to, kurā no valstīm ir maksājams uzņēmumu ienākuma nodoklis, gan arī par konsolidētās kopīgās uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes un kopējās uzņēmuma ienākuma nodokļa bāze risinājumu pārskatīšanai un vienotas pozīcijas izstrādes, kuras mērķis ir veicināt pareizu iekšējā tirgus darbību un uzņēmumu nodokļu vidi ES.

Latvijas nostāja neformālajā ECOFIN padomē

Latvija pieņems zināšanai dalībvalstu diskusiju.

Latvija kopumā atbalsta diskusijas par risinājumu meklēšanu nodokļu noteiktības paaugstināšanai ES.

Latvijas mērķis ir uzlabot un saglabāt nodokļu politikas likumdošanas procesa pārredzamību un caurspīdīgumu gan ES, gan OECD nodokļu politikas izmaiņu kontekstā, tajā pašā laikā ievērojot Latvijas nodokļu politikas mērķus un uzstādījumus.

Lai arī Latvija pilnībā atbalsta turpmākos centienus cīņai pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu, gan globālā, gan ES līmenī, veicinot nodokļu sistēmas taisnīgumu ciktāl tas neierobežo dalībvalstu suverēnu kompetenci tiešo nodokļu jomā, tomēr attiecībā uz tiešo nodokļu regulējumu norādām **Latvijai ir svarīgi saglabāt savu neatkarību tiešo nodokļu sistēmas piemērošanā.**

Latvija uzskata, ka ir jāņem vērā, ka saglabājot savu neatkarību, valsts var ātrāk reaģēt uz ekonomisku krīzi, kas varētu iestāties valsts, vai arī ārvalsts ekonomikā. Papildus tam, valsts var efektīvāk ieviest normas, kuras salīdzinoši ar citām valstīm ir pievilcīgākas investoram, regulējot arī atbalstu nozarēm, kurās nepieciešams stimulēt noteiktā laika posmā.

Latvija pilnībā atbalsta turpmākus centienus cīņai pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu gan globālā, gan ES līmenī, un tādēļ kopumā atbalstīja piedāvātā ATAD2 priekšlikuma mērķi, kas izriet no BEPS 2.aktivitātes secinājumiem novērst darījumus starp ES un trešajām valstīm, kuros tiek izmantotas hibrīdneatbilstības.

Latvija pilnībā atbalsta mērķi direktīvai par nodokļu dubultās uzlikšanas strīdu izšķiršanas mehānismiem ES, jo dubultās aplikšanas ar nodokļiem mazināšana palielinās ES pievilcīgumu investīcijām, savukārt strīdu risināšanas mehānisma vienkāršā un efektīva piemērošana veicinās tiesisko noteiktību.

Latvijas delegācija

Delegācijas vadītāja: **Dana Reizniece-Ozola**, finanšu ministre

Delegācijas dalībnieki: **Arno Pjatkins**, finanšu ministres padomnieks

Baiba Bāne, valsts sekretāre

Līga Kļaviņa, valsts sekretāres vietniece finanšu politikas jautājumos (dalība arī *Euro* grupā)

Ilmārs Šņucins, valsts sekretāres vietnieks nodokļu, muitas un grāmatvedības jautājumos

Juris Kravalis, Latvijas Bankas Starptautisko attiecību un komunikācijas pārvaldes vadītājs

Agnese Timofejeva, Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktora vietniece, Ekonomisko un finanšu lietu nodaļas LR Pastāvīgajā pārstāvniecībā ES vadītāja

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

2017.04.03. 09:00

2051

Sterinoviča

67083837, guna.sterinovica@fm.gov.lv